

Film o boju z aidsom in intimnem ljubezenskem razmerju

Film **120 utripov na minuto** (120 battements par minute, 2017, Robin Campillo) je posnet po resničnih dogodkih v Franciji v zgodnjih devetdesetih letih prejšnjega stoletja, osrednja tema pa je boj nemočnih, stigmatiziranih in na rob odrinjenih oseb, okuženih z virusom HIV. Akterji delujejo v radikalni aktivistični skupini ACT UP v Parizu, katere član je bil tudi režiser Robert Campillo, občinstvu sicer že znan po svojem družbeno angažiranem stilu in tematikah, ki nam kažejo nevidne margine. Je scenarist v Cannesu nagrajenega filma o delu učitelja v pariški multikulturni šoli **Razred** (Entre les murs, 2008) in režiser filma **Eastern Boys** (2013), ki prikazuje tolpe mladih prostitutov iz Vzhodne Evrope.

Film prinaša zgodbe ljudi, ki se na svojevrsten način borijo za enakovredno medicinsko in zdravstveno obravnavo. Njihovi protesti zajemajo izvajanje pritiska na oblast in farmacevtska podjetja, prizadevajo si za ozaveščanje mladih o varni spolnosti (o kateri oblast kljub hitremu širjenju virusa HIV moralistično molči) ter za transparentnost medicinskih in farmacevtskih raziskav, ki so nujne za umirajoča telesa. Aktivistične akcije obmetavanja sedežev farmacevtskih podjetij in državnih uradnikov z umetno krvjo ali posipavanja pepela umrlih po hrani na uradnih banketih imajo tako poleg

aktivistične tudi simbolično razsežnost. Kar v teku filma vidimo skozi akcije in prizadevanja aktivistov, je namreč veliko bolj pretresljivo: ne borijo se le za hitrejšo ukrepanje proti tragični epidemiji, temveč tudi proti apatičnosti neoliberalne biopolitike, ki jo izvaja oblast in deli prebivalstvo na telesa, pomembna in vredna zdravljenja, ter tista, ki to niso. HIV-pozitivna telesa so si v tej biopolitični strukturi za bolezen kriva sama. In čeprav je epidemija aidsa v smrtonosni obliki na večjem delu Zahoda za nami, to ne velja na globalni ravni; prav tako še nismo opravili s homofobijo, ki jo gledamo v filmu, zato film ostaja relevanten tudi danes.

Campillo pluje med politično intervencijo in intimo. Tako združuje različne zgodbe: zgodbo o boju z brstečo epidemijo aidsa in umiranja ob močni želji po preživetju v prvem delu filma ter intimno ljubezensko zgodbo Seana (Nahuel Pérez Biscayart) in Nathana (Arnaud Valois) v drugem. Tematike aidsa, gejevske skupnosti in radikalnega aktivizma so za marsikatega pripadnika konzervativne krščansko patriarhalne družbe, v kateri živimo, že same po sebi dovolj šokantne, Campillo pa gre s svojo dramo še korak naprej: gledalcem zada še en udarec z redko videno podobo seksa v bolnišnici, med že na smrt bolnim Seanom in Nathanom. Vsekakor ta prizor ostane v spominu kot najbolj pretresljiv v filmu. Razgalja omagano telo, ki si želi intimnosti in skrbi, erotične in intimne prizore pa podaljšajo zaupni pogovori, skozi katere spoznavamo lika in njuno zgodovino. Hkrati pa vemo, da ravno to plat odnosa nasprotniki označujejo za nesprejemljivo in zato nevredno sočutja, zdravljenja in pravice do življenja.

Campillova družbeno angažirana drama spremlja geje v čakalnici na smrt. Odlično uprizori politični aktivizem pariške gejevske skupnosti v boju proti družbeni stigmatizaciji, bolezni in razsežnosti izprijene biopolitike. Četudi režiser ne postreže z novimi idejami in sporočili, film daje glas in obraz preslišanim in nevidnim. Gledalce prisili h kritični refleksiji aktualnih dogajanj v družbi in demistifikaciji družbenih klišejev. Mešanica dolge minutaže (140 minut) in na trenutke boleče tematike bi morda lahko kakšnega gledalca odvrnila, vendar jo režiser nadgradi z odlično montažo in zvočno kuliso. Film je zato vreden vsake minute in treba mu je dati priložnost. **E**

Članek je nastal na prvi delavnici LGBT/queer filmske kritike, ki ga je v okviru letošnjega Festivala LGBT filma vodila Jasmina Šepetavc. Udeleženci so po dveh predavanjih in ogledu dveh izbranih festivalskih filmov napisali osnutke svoje prve filmske recenzije, ki so jo dokončno oblikovali skozi mentorski proces. Podiplomska študentka Veronika je prišla z nekaj predznanja o filmski teoriji, z veliko željo po učenju pisanja o filmskih delih, in na koncu se je odločila napisati recenzijo francoskega filma *120 utripov na minuto*.

120 utripov na minuto, 2017

